

PSIXOLOGIYA FANI O'QITISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING O'RNI

Maxmudova MahliyoXon
FarDu 1- bosqich magistranti

Annotatsiya: Psixologiya fani, inson ruhiyati va xulq-atvorini o'rganadigan ilmiy soha sifatida, zamonaviy texnologiyalar bilan birgalikda rivojlanmoqda. Bugungi kunda ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, o'qituvchilar va talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Ushbu maqolada psixologiya fani o'qitishda zamonaviy texnologiyalarning o'rni va ularning ta'lim jarayoniga ta'siri haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: psixologiya, zamonaviy texnologiyalar, tajribalar, tadqiqotlar, imkoniyat, darslar, interaktiv metodlar.

Аннотация: Психология как научная область, изучающая психику и поведение человека, развивается вместе с современными технологиями. Сегодня использование современных технологий в образовательном процессе создает новые возможности для преподавателей и учащихся. В данной статье представлена информация о роли современных технологий в преподавании психологии и их влиянии на образовательный процесс.

Ключевые слова: психология, современные технологии, опыт, исследования, возможности, уроки, интерактивные методы.

Abstract: Psychology, as a scientific field that studies human psyche and behavior, is developing together with modern technologies. Today, the use of modern technologies in the educational process creates new opportunities for teachers and students. This article provides information about the role of modern technologies in the teaching of psychology and their impact on the educational process.

Key words: psychology, modern technologies, experiences, research, opportunity, lessons, interactive methods.

KIRISH

Psixologiya, o'zining ko'plab yo'nalishlari va metodlari bilan, inson hayotining turli jabhalarida qo'llaniladi va insonning o'zini anglashiga, o'z hissiyotlarini boshqarishiga yordam beradi. Psixologiyaning asosiy maqsadi inson ruhiyatini tushunish va uni rivojlantirishdir. Bu fan, insonning hissiyotlari, fikrlari, xulq-atvori va ijtimoiy munosabatlarini o'rganadi. Psixologlar, insonlarning qanday qilib o'z hissiyotlarini ifodalashlari, qanday qarorlar qabul qilishlari va boshqalar bilan qanday munosabatda bo'lishlarini tahlil qiladilar.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Psixologiyaning asosiy yo'nalishlari orasida kognitiv psixologiya, ijtimoiy psixologiya, rivojlanish psixologiyasi va klinik psixologiya mavjud. Kognitiv psixologiya, insonning fikrlash jarayonlarini, xotira, e'tibor va muammolarni hal qilish kabi kognitiv funksiyalarni o'rganadi. Bu yo'nalish, insonning qanday qilib ma'lumotlarni qabul qilishi, ularni qayta ishlashi va xulq-atvorini belgilashi bilan bog'liq. Kognitiv psixologiya, shuningdek, insonning fikrlash uslublarini va ularning xulq-atvoriga ta'sirini tahlil qiladi. Ijtimoiy psixologiya, insonlarning ijtimoiy muhitda qanday xulq-atvor ko'rsatishini o'rganadi. Bu yo'nalish, insonlar o'rtasidagi munosabatlar, guruh dinamikasi va ijtimoiy ta'sirlar kabi masalalarni o'z ichiga oladi. Ijtimoiy psixologlar, insonlarning boshqalar tomonidan qanday ta'sirlanishini, guruh ichidagi rollarni va ijtimoiy normalarni o'rganadilar. Rivojlanish psixologiyasi, inson hayotining turli bosqichlarida ruhiy va jismoniy rivojlanishni o'rganadi. Bu yo'nalish, bolalikdan boshlab, yosh o'smirlik, kattalik va qariyalik davrlaridagi psixologik o'zgarishlarni tahlil qiladi. Rivojlanish psixologiyasi, insonning o'ziga xos rivojlanish jarayonlarini tushunishga yordam beradi va bu jarayonlarda qanday omillar ta'sir etishini o'rganadi. Klinik psixologiya, ruhiy salomatlik muammolarini aniqlash, baholash va davolash bilan shug'ullanadi. Klinik psixologlar, depressiya, tashvish, stress va boshqa ruhiy muammolar bilan bog'liq holatlarni tadqiq etadilar. Ular, shuningdek, turli psixoterapiya usullarini qo'llab, insonlarga ruhiy salomatlikni tiklashda yordam beradilar. Psixologiya, shuningdek, ta'lim, sog'liqni saqlash, ish joylari va boshqa sohalarida qo'llaniladi. Ta'lim psixologiyasi, o'quv jarayonini yaxshilash va talabalar uchun qulay sharoitlar yaratishga qaratilgan. Sog'liqni saqlash psixologiyasi, insonlarning ruhiy salomatligini saqlash va tiklashga yordam beradi. Ish joylarida esa, psixologiya xodimlarning motivatsiyasi, ishga qiziqishi va jamoaviy ish ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Psixologiya, shuningdek, insonlarning o'z-o'zini anglashiga, o'z hissiyotlarini boshqarishiga va ijtimoiy munosabatlarini yaxshilashiga yordam beradi. Bu fan, insonlarning o'z ichki dunyosini tushunishga va o'zlarini rivojlantirishga yordam beradigan qimmatli vositadir. Psixologiya, inson hayotining har bir jabhasida muhim ahamiyatga ega bo'lib, insonlarning ruhiy salomatligini saqlash va rivojlantirishda asosiy rol o'ynaydi.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Zamonaviy texnologiyalar, avvalo, o'qitish uslublarini yangilashga yordam beradi. Traditsion darslar o'rniga interaktiv darslar, onlayn kurslar va multimedia materiallari qo'llanilishi, talabalar uchun o'qish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. Psixologiya fani, o'zining nazariy va amaliy jihatlar bilan, zamonaviy texnologiyalarni qo'llashda keng imkoniyatlarga ega. Masalan, psixologik tajribalar va tadqiqotlar uchun onlayn platformalar yaratish, talabalar o'rtasida fikr almashish va muhokama qilish uchun qulay sharoitlar taqdim etadi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida psixologiya fani o'qituvchilari o'z darslarini yanada qiziqarli va interaktiv tarzda o'tkazishlari mumkin. Masalan, virtual reallik texnologiyalari yordamida talabalar psixologik tajribalarni

real hayotdagi holatlarda ko'rish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu, o'z navbatida, psixologik nazariyalarni amaliyotda qo'llashni osonlashtiradi. Talabalar, VR orqali turli psixologik holatlarni boshdan kechirishlari va ularni tahlil qilishlari mumkin, bu esa ularning bilim va ko'nikmalarini mustahkamlashga yordam beradi. [2]

Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar yordamida psixologiya fanini o'qitishda masofaviy ta'lim tizimlari ham muhim rol o'ynaydi. Masofaviy ta'lim, talabalar uchun o'z vaqtida va joyida ta'lim olish imkoniyatini yaratadi. Bu, ayniqsa, ish bilan band bo'lgan yoki boshqa sabablarga ko'ra an'anaviy ta'lim tizimiga qatnasha olmaydigan talabalar uchun juda muhimdir. Masofaviy ta'lim platformalari, talabalar uchun psixologiya fanining turli jihatlarini bo'yicha o'qish materiallarini taqdim etadi, bu esa ularning bilim darajasini oshirishga yordam beradi. Zamonaviy texnologiyalar, shuningdek, psixologik tadqiqotlar va eksperimentlar o'tkazishda ham muhim ahamiyatga ega. Internet va raqamli platformalar yordamida psixologlar o'z tadqiqotlarini keng auditoriyaga taqdim etishlari, natijalarni tezda olishlari va tahlil qilishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, psixologiya fanining rivojlanishiga va yangi bilimlarni kashf etishga yordam beradi. Talabalar, o'z navbatida, zamonaviy tadqiqot usullarini o'rganish va amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi.[3]

Zamonaviy texnologiyalar yordamida psixologiya fani o'qitishda o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi muloqot ham yaxshilanadi. Onlayn forumlar, ijtimoiy tarmoqlar va boshqa raqamli platformalar orqali o'qituvchilar va talabalar o'z fikrlarini almashishlari, savollar berishlari va muhokama qilishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, o'qitish jarayonini yanada samarali qiladi va talabalar o'rtasida jamoaviy ish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bundan tashqari, zamonaviy texnologiyalar yordamida psixologiya fani o'qitishda individual yondashuvni amalga oshirish mumkin. Har bir talabaga uning o'ziga xos ehtiyojlari va qobiliyatlariga mos ravishda ta'lim berish, o'qituvchilarga zamonaviy texnologiyalar yordamida osonroq amalga oshiriladi. Masalan, onlayn testlar va baholash tizimlari yordamida talabalar o'z bilim darajasini mustaqil ravishda baholashlari va o'z ustida ishlashlari mumkin. Psixologiya fani o'qitishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, shuningdek, o'qituvchilarning professional rivojlanishiga ham yordam beradi. O'qituvchilar, zamonaviy texnologiyalar yordamida o'z bilim va ko'nikmalarini yangilash, yangi pedagogik usullarni o'rganish va o'z darslarini yanada samarali o'tkazish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu, o'z navbatida, ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida psixologiya fani o'qitishda o'qituvchilar va talabalar o'rtasida yangi munosabatlar o'rnatiladi. O'qituvchilar, talabalar bilan yanada yaqin aloqada bo'lishlari, ularning ehtiyojlarini tushunishlari va ularga individual yordam ko'rsatishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi.[4]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, psixologiya fani o'qitishda zamonaviy texnologiyalarning o'rni juda muhimdir. Ular ta'lim jarayonini yangilash, talabalar uchun yangi imkoniyatlar yaratish, o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi muloqotni yaxshilash, shuningdek, psixologik tadqiqotlarni amalga oshirishda katta yordam beradi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida psixologiya fani o'qitilishi, talabalar uchun qiziqarli va samarali bo'lishi bilan birga, ularning bilim va ko'nikmalarini oshirishga xizmat qiladi. Shu sababli, psixologiya fani o'qituvchilari zamonaviy texnologiyalarni o'z darslarida faol qo'llashlari zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullaeva, D. (2021). "Zamonaviy ta'limda interaktiv texnologiyalar". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
2. Karimova, S. (2020). "Psixologiya o'qitish metodikasi". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Tursunov, A. (2022). "Masofaviy ta'lim va psixologiya". Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
4. Murodov, I. (2023). "Zamonaviy texnologiyalar va psixologik ta'lim". Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
5. Rahmonova, N. (2021). "Psixologiya fanida IT texnologiyalar". Toshkent: Toshkent Davlat Pedagogika Universiteti.
6. Yusupova, L. (2022). "Interaktiv ta'lim texnologiyalari". Andijon: Andijon Davlat Universiteti.
7. Ismoilov, R. (2023). "Psixologiya va zamonaviy ta'lim metodlari". Namangan: Namangan Davlat Universiteti.